

ihalede de benzer bir durumun söz konusu olduğu, şöyle ki, bazı isteklilerin yeterlik kriterlerine ilişkin belgelerden birini veya birkaçını sunmadıkları gerekçesiyle değlendirme dışı bırakıldıkları, teklif mektuplarını ve geçici teminatlarını usulüne uygun şekilde sunan bu isteklilerin tekliflerinin Kamu İhale Genel Tebliğı'nin 45.1.1'nci maddesi uyarınca sınır değer hesabına dâhil edildiğı, ancak yeterlik kriterlerine ilişkin belgelerden birini veya birkaçını sunmadıkları

gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakılan istekiler tarafından verilen teklifler hariç tutularak hesaplanan sınır değer ile mevcut sınır değer karşılaştırıldığında, söz konusu istekliler tarafından ihaleye verilen tekliflerin sınır değer üzerinde esasa etkili şekilde değişikliğe neden oldukları anlaşılmıştır. Bu çerçevede bahse konu hususun ihaleyi yapan idarenin bağlı bulunduğu üst idare tarafından incelenmesine/soruşturulmasına ihtiyaç bulunduğu sonucuna

varılmıştır.

Toplantı No	: 2018/052
Gündem No	: 50
Karar Tarihi	: 19.09.2018
Karar No	: 2018/UY.I-1735

BASVURU SAHİBİ: Suryol İnşaat Madencilik Turizm Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi-İnciöl Petrol Nak. İnş. Peyzaj Temz. Mad. San. ve Tic. A.Ş.- Diyarısr İnş. Nak. Otomotiv San. ve Tic. A.Ş. İş Ortaklığı, İHALEYİ YAPAN İDARE: Karayolları 6. Bölge Müdürlüğü, BASVURUYA KONU İHALE: 2018/273116 İhale Kayıt Numaralı "Karayolları 65Yozgat ve 68Boğazlıyan Şube Şeflikleri Yollarında Rutin Yol Bakım, Yapım ve Onarımı ile Kar ve Buzla Mücadele İşlerinin Yapılması" İhalesi KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME: Karayolları 6. Bölge Müdürlüğü tarafından 04.07.2018 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Karayolları 65Yozgat ve 68Boğazlıyan Şube Şeflikleri Yollarında Rutin Yol Bakım, Yapım ve Onarımı ile Kar ve Buzla Mücadele İşlerinin Yapılması" ihalesine ilişkin olarak Suryol İnşaat Madencilik Turizm Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi-İnciöl Petrol Nak. İnş. Peyzaj Temz. Mad. San. ve Tic. A.Ş.- Diyarısr İnş. Nak. Otomotiv San. ve Tic. A.Ş. İş Ortaklığının 30.07.2018 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 06.08.2018 tarihli kararı ile reddi üzerine başvuru sahibince 17.08.2018 tarih ve 43884 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 17.08.2018 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur. Başvuruya ilişkin olarak 2018/1368 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir. KARAR: Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi. İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, 1) 3 adet 2010 model kamyon ve 1 adet yama motoruna ilişkin teknik özelliklerin belgelendirilmemesi gereğiyle tekliflerinin değerlendirme dışı bırakıldığı, oysa ki şikâyet başvuru ekinde aranan hususları tevsik edici belge sundukları, bu hususta herhangi bir tereddüt oluşması durumunda idarece Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 57'nci maddesi kapsamında eksik bilgilerin tamamlanması yoluna gidilmesi gerektiği, 2) Kesinleşen ihale kararı ekinde yer alan aşırı düşük teklif değerlendirme tutanağında aşırı düşük savunmalarına ilişkin olarak belirtilmeyen gerekçelere, idareye yaptıkları şikâyet başvurusu sonucu alınan kararda yer verilerek savunmalarının uygun bulunmadığı, işlemin hukuka uygun olmadığı ve savunmalarının mevzuat doğrultusunda yapıldığı iddialarına yer verilmiştir. Başvuru sahibinin iddialarının belgelendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir. 1) Başvuru sahibinin birinci iddiasına ilişkin olarak: İdari Şartname'nin "İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri" başlıklı yedinci maddesinin, isteklilerin kendi malı olması istenen araçlara yönelik 5.5. numaralı bendinde, 3 adet asgari 2010 model kamyonu ilişkin olarak "En az 290 Hp gücünde 6x4, ataşmanlı (Kar bıçağı – Tuz serici ve ekipmanı monteli)", 1 adet yama robotuna ilişkin olarak ise "İsıtma donanımlı en az 6 m³ kapasiteli" olması gerektiği yönünde düzenleme yapılmıştır. Aynı maddenin takip eden bentlerinde "1- Aday veya İstekliler kendi malı olması istenen ve teknik kriterlerine yönelik düzenleme yapılan (ihalede istenilen kapasiteyi gösterir teknik belgelerin de), tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipmana ait belgelerin de başvuru veya teklif kapsamında sunulması zorunludur. 2- Adayın veya isteklinin kendi malı olan tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipman; ruhsat, demirbaş veya amortisman defterinde kayıtlı olduğuna dair noter tespit tutanağı ya da (Değişik ibare: 12/06/2015-29384 R.G./2. md.) yeminli mali müşavir, serbest muhasebeci mali müşavir veya serbest muhasebeci rapor ile tevsik edilir. (Ek cümle: 25/01/2017-29959 R.G./5. md.) Tevsik işleminin aslına uygunluğu noter tarafından onaylanmış ruhsat örneklerinin sunularak yapılması halinde örnek çıkarma işleminin ilan veya davet tarihinden sonra yapılmış olması zorunludur. 3- Geçici ihthalte getirilmiş veya finansal kiralama yoluyla edinilmiş tesis, makine, teçhizat ve ekipmanın, kira sözleşmesinin sunulması ve ihalenin ilk ilan veya davet tarihine kadar olan kiralalarının ödeniğinin belgelennmesi şartı ile adayın veya isteklinin kendi malı sayılır. 4- İş ortaklığında, tesis, makine, teçhizat ve ekipman ortakların biri veya birkaçı tarafından sağlanır. 5- Kendi malı olarak istenen makine ve ekipmanın teknik özelliklerini kanıtlamak üzere tevsik edici gerekli belgelerin (noter onaylı ruhsat veya satış sözleşmesi, noter onaylı iş makinası tescil belgesi, Üretici/Yetkili satıcısından veya Sanayi Odası, Ticaret Odası, Sanayi ve Ticaret Odaları'nın yetkililerince imzalanmış onaylı teknik özellikleri gösteren kataloglar, iş makinesi sicil fişi, projesi teklif dosyası kapsamında sunulması zorunludur. 6- Tespit tutanakları/tespit raporları ihale ilan tarihinden sonra düzenlenmiş olması şartı aranacaktır." şeklinde düzenleme yapıldığı görülmüştür. Özetle, ihale dokümanında teklif edilecek araçların "teknik özelliklerinin" tevsiki amacıyla sunulacak belgeler yukarıda yazılı beşinci maddede sınırlı sayıda ve açık bir şekilde belirtilmiş, ihale dokümanı bu haliyle kesinleşmiştir. İhale komisyonu kararında başvuru sahibinin teklifine ilişkin olarak "3 adet 2010 model kamyon (kar mücadele pozu içinde tanımlı) (en az 290 hp gücünde 6x4, ataşmanlı (kar bıçağı-tuz serici ve ekipmanı monteli) 6x4 kapasite bilgisinin sunulan ruhsat, mali müşavir raporu ve demirbaş tespit raporlarında tespit edilmediği, 1 adet 2010 model Yama Robotu (ısıtma donanımlı en az 6 m³ kapasiteli) 6 m³ kapasite bilgisinin sunulan ruhsat, mali müşavir raporu ve demirbaş tespit raporlarında tespit edilmediği, iş makineleri ile ilgili teknik özelliklerini kanıtlamak üzere sunulan tevsik edici belgelerin SMMM onaylı ile sunulduğu (idari şartname ve ihale ilanında tevsik edici belgelerin, noter onaylı ruhsat veya satış sözleşmesi noter onaylı iş makinası tescil belgesi, üretici/yetkili satıcısından veya Sanayi Odası, Ticaret Odası, Sanayi ve Ticaret Odaları'nın yetkililerince imzalanmış olarak istenildiği)" tespiti yapılarak teklifin değerlendirme dışı bırakıldığı görülmüştür. Başvuru sahibi iş ortaklığı tarafından asgari 2010 model kamyonu ilişkin olarak teklif dosyası kapsamında sunulan belgelere bakıldığında; Pilot ortak Suryol İnşaat Madencilik Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. üzerine kayıtlı olduğu SMMM demirbaş tespit raporu ile tespit edilen iki adet damperli kamyonu ilişkin olarak sunulan SMMM onaylı ruhsatlarda araçların 6x4 çeker olduğu bilgisinin yer almadığı, Özel ortak İnciöl Petrol Nak. İnş. Peyzaj Temz. Mad. San. ve Tic. A.Ş. tarafından dört adet kamyonu ilişkin sunulan SMMM raporu ve SMMM onaylı ruhsatlarda da aynı şekilde araçların 6x4 çeker olduğuna ilişkin bir bilgi bulunmadığı, Yama robotuna ilişkin ruhsat örneği incelendiğinde, belgede aracın 6 m³ kapasiteye sahip olduğuna ilişkin bilgi yer almadığı görülmüş, teklif kapsamında söz konusu araçlara ilişkin başkaca bir belge sunulmadığı anlaşılmıştır İdari Şartname kapsamında idarenin, araçların teknik özelliklerinin tevsikine ilişkin olarak noter onaylı ruhsat veya satış sözleşmesi, noter onaylı iş makinası tescil belgesi, üretici/yetkili satıcı veya Sanayi Odası, Ticaret Odasından onaylı katalog, iş makinesi sicil fişi talep ettiği, bu şartları taşıyan herhangi bir belgenin başvuru sahibi tarafından sunulmadığı, dolayısıyla Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, sunulan belgelere bilgi eksikliği bulunması halinde eksik bilgilerin tamamlanabilmesine cevaz veren hükümün somut olayda uygulanabilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmıştır. Öte yandan eksik belgelerin şikâyet başvurusu kapsamında tamamlanabilmesine imkan veren bir usul de mevzuatta yer almamaktadır. Sonuç olarak, başvuru sahibinin teklifinin idarece yukarıda yazılı gerekçeyle değerlendirilme dışı bırakılması işleminde hukuka aykırı bir durum tespit edilmemiş olup başvuru sahibinin iddiası yerinde bulunmamıştır. 2) Başvuru sahibinin ikinci iddiasına ilişkin olarak: 4734 sayılı Kanun'un "Tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 37'nci maddesinde, istekliler huzurunda gerçekleştirilen ilk oturum sonrasında ihale komisyonunun isteklilerin ihale konusu işi yapabileceği kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadıkları inceleneceği, uygun olmayan teklifleri değerlendirme dışı bırakacağı hüküm altına alınmış, 38'inci maddede de bahse konu değerlendirmeden sonra teklif fiyatı aşırı düşük olanların tespit edilerek, bunlardan teklifte önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili ayrıntıların yazılı olarak talep edileceği belirtilmiştir. Özetle, mevzuat öncelikle tekliflerin yeterlik kriterleri ve diğer şartları taşıyıp taşımadığının tespitinin yapılmasını, geçerli kabul edilen tekliflerin idarece aşırı düşük olduğunun tespiti halinde 38'inci maddede sorgulamanın gerçekleştirileceğini öngörmektedir. İhale komisyonunun ihale tarihi olan 04.07.2018 günü, mevzuatta öngörülen diğer tutanaklarla birlikte Uygun Olmayan Belgelerin Uygun Sayılama Gerekçelerine İlişkin Tutanak düzenlediği ve başvuru sahibinin teklif ettiği araçlara ilişkin yukarıdaki maddede belirtilen tespitini yaptırdığı, aynı tarihte sınır değer tespitinin de gerçekleştirildiği ve 09.07.2018 tarihinde teklifi aşırı düşük bulunan ve aralarında başvuru sahibinin de bulunduğu istektilere Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden yapılan tebliğat ile Kanun'un 38'inci maddesi kapsamında aşırı düşük teklif açıklamalarının 16.07.2018 tarihine kadar sunulabileceğinin belirtildiği görülmüştür. İdarenin 16.07.2018 tarihinde düzenlediği Aşırı Düşük Teklif Değerlendirme Tutanağında, başvuru sahibi tarafından sunulan savunmanın çeşitli gerekçelerle uygun bulunmadığı, buna ek olarak kendi malı olması istenen araçlara ilişkin tespitlerin tekrar edildiği görülmüş, komisyonunun 18.07.2018 tarihli nihai kararı ile, başvuru sahibinin teklifinin ilk iddia konusu husustaki gerekçelere dayanarak değerlendirilme dışı bırakıldığı, şikâyet sürecinde de aşırı düşük teklif sorgulaması işleminin sehvén yapıldığının idarece kabul edildiği anlaşılmıştır. Sonuç olarak, belge eksikliği kapsamında değerlendirme dışı bırakılması gerektiği idarece tespit edilen ve ihale komisyonunca değerlendirme dışı bırakılan bir teklifin aşırı düşük teklif sorgulamasına tabi tutulmasının, atfı yapılan mevzuat hükümleri kapsamında mümkün olmadığı, dolayısıyla başvuru sahibince sunulan ve idarece incelenen konuyu edilen aşırı düşük teklif açıklamalarına ilişkin olarak gerçekleştirilecek herhangi bir işlem bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Öte yandan, 4734 sayılı Kanun'un 56'nci maddesi uyarınca, itirazen şikâyet başvurusları başvuru sahibinin iddiaları ile idarenin şikâyet üzerine aldığı kararda belirtilen hususlar ve itiraz edilen işlemler bakımından eşit muamele ilkesinin ihlal edilip edilmediği yönlerinden incelenerek Kanun'un 54'nci maddesinde belirtilen kararlardan biri alınabileceğinden, bunun dışında Kurum tarafından re'sen yapılacak tespit ve değerlendirmelere dayanılarak ihale sonucuna etkili bir karar alınması mümkün bulunmamaktadır. Ancak, Karayolları Genel Müdürlüğü'ne bağlı başka bir Bölge Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen 2018/250708 İKN'lı ihaleye ilişkin olarak, işbu karar ile aynı oturumda alınan 2018/09.İ-1734 sayılı Kurul kararında ilk iddia konusu ilişkin olarak "İddia konusu husus bakımından ihale işlem dosyası üzerinden yapılan inceleme neticesinde, ihaleye teklif veren bazı istektilerin teklif fiyatlarının birbirine çok yakın olduğu ve söz konusu istektilerin kendi malı olması istenen makine parkına ilişkin herhangi bir belge sunulmaması gereğiyle ihale komisyonu kararlaştırılarak ihale dışı bırakıldığı, ayrıca istektilerce sunulan teklifin sınır değer hesabında dikkate alınabilmesi için mevzuat gereği aranan teklif mektubu ve geçici teminatın usulüne uygun şekilde sunulması koşuluun bu istektilerce karşılandığı dolayısıyla tekliflerinin sınır değer hesabına dâhil edildiği görülmektedir. Bu çerçevede yeterlik kriterlerine ilişkin belgelerden birini veya bir kaçını sunmadıkları gereğiyle değerlendirilme dışı bırakılan istektiler tarafından verilen tekliflerin haric tutulması suretiyle hesaplanan sınır değer ile mevcut sınır değer karşılaştırıldığında söz konusu istektiler tarafından ihaleye verilen teklifler nedeniyle sınır değer değiştiği ve dolayısıyla ihale sonucu üzerinde esasa etkili şekilde değişikliğe yol açtığı anlaşılmıştır. Buradan hareketle idarece yukarıda belirtilen 4734 sayılı Kanun'un 17'nci ve 4735 sayılı Kanun'un 25'inci maddeleri doğrultusunda başvuruya konu ihalede teklif mektuplarını ve geçici teminatlarını usulüne uygun olarak sunmalarına karşın yeterlik belgelerinden birini veya birkaçını sunmayan istektilerin sınır değeri etkilemek amacıyla "ortak hareket" edip etmedikleri hususunda gerekli incelemelerin yapılmak suretiyle yeni bir ihale kararı alınmasının yerinde olacağı sonucuna ulaşılmıştır." şeklinde değerlendirilme yapılarak gerekli incelemelerin yapılması amacıyla düzeltici işlem tesis edilmesine karar verilmiştir. Başvuruya konu ihalede de benzer bir durum söz konusu olduğu, şöyle ki, bazı istektilerin yeterlik kriterlerine ilişkin belgelerden birini veya birkaçını sunmadıkları gereğiyle değerlendirilme dışı bırakıldıkları, teklif mektuplarını ve geçici teminatlarını usulüne uygun şekilde sunan bu istektilerin tekliflerinin Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.1'nci maddesi uyarınca sınır değer hesabına dâhil edildiği, ancak yeterlik kriterlerine ilişkin belgelerden birini veya birkaçını sunmadıkları gereğiyle değerlendirilme dışı bırakılan istektiler tarafından verilen teklifler haric tutularak hesaplanan sınır değer ile mevcut sınır değer karşılaştırıldığında, söz konusu istektiler tarafından ihaleye verilen tekliflerin sınır değer üzerinde esasa etkili şekilde değişikliğe neden oldukları anlaşılmıştır. Bu çerçevede bahse konu hususun ihaleyi yapan idarenin bağlı bulunduğu üst idare tarafından incelenmesine/soruşturulmasına ihtiyaç bulunduğu sonucuna varılmıştır. Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere, 1) Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazen şikâyet başvurusunun reddine, 2) Gerekli inceleme ve soruşturmanın yapılmasını teminen ihaleyi yapan idarenin üst idaresi Karayolları Genel Müdürlüğüne bildirimde bulunulmasına, Oybirliği ile karar verildi.
--